

**10 DINGEN DIE Ú KUNT DOEN
OM OEKRAÏNE TE HELPEN**

Beeld Humo

DEEL 1 **HELP UKRAÏNE**

Wat ú kan doen voor Oekraïne: 'Anonymous heeft Rusland de oorlog verklaard, en iedereen met een pc kan meedoen'

Terwijl in Vladimir Poetin het allervileinste opborrelt, komt elders ter wereld het beste in de mens naar boven. De invasie in Oekraïne doet een golf van solidariteit ontstaan, en daar kunt u een steentje aan bijdragen. Ziehier: Humo's handige checklist voor een net iets betere wereld.

FREDERIK DE BRANT
WOENSDAG 9 MAART 2022

Het was een opvallende video vorige week op de site van The Guardian: een Oekraïense vrouw stapte op zwaarbewapende Russische soldaten af, maakte hen vanop amper één meter afstand uit voor ‘fascistische bezetters’ en bood hun daarna bloemzaden aan. ‘Hier, steek deze maar in jullie zakken, zodat er zonnebloemen zullen groeien wanneer jullie op Oekraïense bodem sneuvelen.’ Erg moedig, maar ook zonder gevaar voor lijf en leden kunt u uw eigen kleine daad van verzet stellen, zelfs vanuit uw luie zetel in het vredevolle Vlaanderen.

WEES ZUINIG MET RUSSISCHE ENERGIE

‘Lukoil = Poetin’. Dat spandoek werd vorige week opgehangen aan een tankstation van de Russische keten in het Limburgse Zonhoven. Lukoil reageerde weinig verrassend *not amused* en wees erop dat het geen staatsbedrijf is – al werd CEO **Vagit Alekperov** vorige week wel door Poetin op het Kremlin ontboden, samen met de andere machtige oligarchen. In de VS was de hashtag #boycottlukoil zelfs even trending.

Beeld Vasco Blasco

JOHAN MATTART (directeur Belgische Federatie der Brandstoffenhandelaars) «Lukoil zou zo'n actie wellicht voelen, maar dit gaat veel breder dan Lukoil alleen: 32 procent van alle ruwe aardolie die België binnenkomt, is Russisch. Dat is nog meer dan het aandeel van het Midden-Oosten, dat voor 25 procent van onze import instaat. Die Russische olie gaat onder meer naar de petrochemische bedrijven in de haven van Antwerpen, en naar de raffinaderijen van Esso en Total, die ze verwerken tot benzine en diesel.»

THIJS VAN DE GRAAF (professor UGent) «De energiemarkt is erg verknipt en complex. Het is goed mogelijk dat er bij het Lukoil-tankstation in jouw gemeente Noorse of Nigeriaanse olie uit de pomp komt, en dat je verderop bij een tankstation van een Belgische keten wél Russische olie tankt.»

HUMO Dan is het vermoedelijk ook niet mogelijk om een energiecontract af te sluiten bij een energieleverancier die geen Russisch aardgas inslaat?

VAN DE GRAAF «Nee, ook dat is onmogelijk.»

HUMO Is er dan niks dat we kunnen doen?

VAN DE GRAAF «Onze afhankelijkheid van olie en gas uit Rusland beperken. Door de torenhoge energieprijzen betaalt Europa momenteel elke dag bijna 1 miljard euro aan Rusland voor de import van olie en gas! Als de energieprijzen zouden zakken, krijgt Rusland dus veel minder geld binnen om de oorlogskas te spekken. Op korte termijn moeten we dus hopen dat landen als Saudi-Arabië snel veel meer olie gaan oppompen, waardoor de prijs daalt. Maar er zijn ook kleine dingen die we zelf kunnen doen: als elke Europeaan de thermostaat één graadje lager zet, kunnen we in een jaar tijd 10 miljard kubieke meter Russisch aardgas besparen – dat is meer dan de helft van het totale jaarlijkse verbruik van België. Of concreter: tegen de huidige gasprijzen zou dan per jaar 14,7 miljard euro minder naar Rusland vloeien.

»Op langere termijn hebben we nog meer in eigen handen. Wie z'n huis verwarmt op aardgas, kan overwegen om een warmtepomp te installeren die wordt aangedreven door hernieuwbare energie. Ook een zonneboiler is een goeie investering. En door de immer stijgende benzineprijzen wordt een elektrische wagen met de dag interessanter. Zulke aankopen zullen onze afhankelijkheid van Russische energie fel verminderen, en ze zijn óók nog eens goed voor het klimaat en je energiefactuur. Al mogen we niet de fout maken om die transitie in de schoenen van de consument te schuiven. De overheid moet voor steun zorgen.»

VOER UW EIGEN KLEINE CYBEROORLOG

In tijden van cyber warfare hoef je niet eens naar de frontlinie te trekken om oorlog te voeren. Hackerscollectief Anonymous heeft Rusland de oorlog verklaard, en nodigt iedereen met een pc uit om mee te doen.

JEROEN BAERT (computerwetenschapper KU Leuven) «Daar is niet echt specifieke kennis voor nodig. Je kunt een site lamleggen door er massaal naartoe te surfen. Vergelijk het met 100 gasten die tegelijk binnenvallen in café Den Allee in Leuven. Als dat café daar niet op voorzien is, zal het bier al snel opraken. Dat is eigenlijk wat Anonymous doet met een zogenaamde DDoS-aanval: zoveel verkeer naar een site sturen dat de server het begeeft.

»Nu, echt inbreken op Russische servers en geheime documenten stelen, dat is nog een ander paar mouwen. Daar is veel specifieke kennis voor nodig.»

HUMO Het Belgische Centrum voor Cybersecurity (CCB) waarschuwt alvast om Russische sites niet aan te vallen, want daardoor zou je zélf een doelwit kunnen worden van een tegenaanval door Russische hackers.

BAERT «Zo'n waarschuwing lijkt me alleen maar logisch, want hacking is en blijft hartstikke illegaal. Het zou pas verbazen als het CCB zulke praktijken aanmoedigde.

»Gelukkig zijn er ook andere manieren om te helpen. Je zou bijvoorbeeld een snowflake-extensie kunnen toevoegen aan je Chrome-, Safari- of Mozilla Firefox-browser. Dat is een toepassing die internetgebruikers in landen als Rusland toelaat om de censuur te omzeilen. Je biedt hun eigenlijk een omweg via jouw browser aan. Zo kunnen dissidente Russen vrijelijk Twitter raadplegen. Of naar onafhankelijke nieuwsmedia surfen die door hun overheid worden geblokkeerd, zodat ze kunnen zien wat er écht aan de hand is in Oekraïne.»

ABONNEER U OP EEN OEKRAÏENSE KRANT

In een zee van propaganda is er in oorlogstijd een grote nood aan correcte, gefactcheckte informatie vanop het terrein. In die zin loont het zeker de moeite om gedegen lokale journalistiek te steunen. U zou een abonnement kunnen nemen op een Oekraïense krant, maar als uw kennis van het Cyrillische schrift niet meer is wat ze geweest is, zijn er ook andere manieren om te steunen. Waarom geen gift sturen naar geroemde onafhankelijke bronnen als de Kyiv Independent en de New Voice of Ukraine, die verslag uitbrengen vanaf de frontlinie. Zo lezen de Oekraïners dankzij u geen andere onzin.

LAAT UW KIND SPEELGOED SCHENKEN

Zelfs de kleinste handen kunnen helpen om het lot van de oorlogsvluchtelingen een tikje lichter te maken. Kinderpsychologe **Wendy de Pree** en haar 13-jarige dochter **Janneke** hebben er hun missie van gemaakt om zoveel mogelijk ‘rugzakjes vol dromen’ te vullen voor Oekraïense kinderen die op de vlucht zijn. En daar kunnen uw eigen koters bij helpen.

WENDY DE PREE «Het idee is simpel: laat je kinderen een stevig rugzakje vullen met speelgoed, boekjes, knuffels en eventueel een zelfgemaakte tekening met een boodschap in het Engels. Die rugzakjes bezorgen wij dan aan Oekraïense kinderen die in België aankomen – meestal hebben ze thuis alles moeten achterlaten.

»Nu, het is niet de bedoeling om zomaar je afdankertjes te dumpen, of speeltjes die helemaal versleten zijn. Die kinderen zijn door een hel gegaan, ze verdienen beter. Geef dus alleen wat je ook aan je eigen kinderen zou geven. Kleren of voedsel hoeven niet in het rugzakje. En geef ook zeker geen speelgoedwapens, want dat kan traumatiserend werken.

»Je rugzakje afgeven kan op inzamelpunten in Rijmenam, Boortmeerbeek, Ekeren, Kessel-Lo, Lichtaart en Kruibeke. Meer info vind je op onze Instagrampagina: @rugzakvoldromen.»

Beeld Getty Images

SPREK UW STEUN UIT VIA SOCIALE MEDIA

Uw stem laten horen kan dezer dagen erg makkelijk: via sociale media. Steeds meer mensen veranderen hun profielfoto op Facebook om hun steun te betuigen, of zetten een Oekraïens vlaggetje in hun Twitternaam.

BEN CAUDRON (socioloog gespecialiseerd in technologie) «Het is een erg makkelijke manier om aan de wereld duidelijk te maken in welk kamp je zit. Sociale netwerken nodigen daar ook toe uit, door de algoritmische manier waarop ze ons gedrag sturen. Zien we mensen die iets empathisch doen, dan krijgen we een prikkel om net hetzelfde te doen — denk maar aan hoe de hashtag #je-suischarlie enkele jaren terug de sociale media overspoelde.

»Ik kan uiteraard best begrijpen dat mensen zich machteloos voelen en uiting willen geven aan hun verontwaardiging. En ik geloof ook zeker dat Oekraïners die de agressie moeten ondergaan er troost uit putten dat de rest van de wereld met hen meeleeft. Maar het kost ons wel geen enkele moeite. Het is makkelijk om *keyboard warrior* te spelen, het vergt net iets meer wilskracht om de straat op te trekken en écht te gaan betogen. Of om te zeggen: ‘Het geld dat ik vanavond zou uitgeven aan cocktails op een feestje omdat ik knaldrang heb, dat ga ik overschrijven naar het Rode Kruis.’ Dat is een véél positievere manier om je in te zetten voor de goede zaak.»

MEER TIPS

Als u hiermee klaar bent, heeft Humo nog vijf tips voor u klaarstaan in deel 2. [Leer hoe u zelf op straat komt, hoe uw geld niet terecht komt bij kwaadaardige oligarchen en hoe u zelf een vluchteling in huis kan nemen.](#)